

29. veebruar 2024

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-437/22

R. M., E. M. vs. Eesti Vabariik (alusetult makstud summade sissenõudmine eeskirjade eiramises osalenud isikutelt)

Äriühing sai valeandmeid esitades PRIA-lt Euroopa Liidu rahastatavaid põllumajandustoetusi. Nimetatud äriühing ühines teise äriühinguga, mistõttu esimene kustutati registrist. Samas polnud teisel äriühingul piisavalt vahendeid, et ta oleks saanud alusetult makstud toetused tagasi maksta. Seetõttu esitati toetuse tagasimaksmise nõue valeandmeid esitanud äriühingu esindajate vastu.

Riigikohus esitas eelotsusetaotluse, milles soovis teada, kas pettuse teel saadud põllumajandustoetuse tagasimaksmist võib nõuda juriidilisest isikust toetusesaaja esindajatelt. Samuti küsis Riigikohus, kas toetust saanud äriühingu esindajaid, kes panid pettuse toime ja kes ühtlasi olid toetuse väljapetmise ajal toetust saanud äriühingu tegelikud kasusaajad, võib sellisel juhul käsitada toetusesaajatena.

Euroopa Kohus leidis, et pettuse teel saadud toetuse tagasimaksmise kohustust tuleb tõlgendada kooskõlas määrusega² nr 2988/95 üldeeskirjadega, mis näevad ette võimaluse nõuda toetus tagasi ka isikutelt, kes eiramises osalesid ja kes vastutavad eiramise eest või kes peavad tagama, et eiramisi ei toimuks. Euroopa Kohus selgitas, et selline tõlgendus on kooskõlas õiguskindluse põhimõttega ja põhjendatud eesmärgiga kaitsta Euroopa Liidu finantshuve. Seetõttu vastas Euroopa Kohus esimesele küsimusele, et pettuse teel alusetult saadud põllumajandustoetuse tagasimaksmist võib nõuda ka isikutelt, keda ei saa küll pidada selle toetuse saajaks, aga kes esitasid toetuse saamiseks tahtlikult valeandmeid. Euroopa Kohus lisas teisele küsimusele vastates, et juriidilise isiku esindajaid ei saa pidada toetusesaajaks isegi juhul, kui need esindajad on juriidilise isiku kasumi tegelikud kasusaajad.

[Otsus](#)

¹ Lühiülevaates kajastatud lahendite kokkuvõtted põhinevad Euroopa Kohtu kodulehel avaldatud pressiteadetel. Vt ka https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7052/et/

² [Nõukogu määrus \(EÜ, Euratom\) nr 2988/95, 18. detsember 1995, Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta](#)